

LES PERSONES QUE TREBALLEN EN FEINES MANUALS A BARCELONA PATEIXEN MÉS LESIONS TRAUMÀTIQUES GREUS I UN INCREMENT DE PROBLEMES PSICOSOCIALS

Abril 017.- L' Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) registra els principals indicadors de salut laboral de la ciutat i elabora informes periòdics de seguiment. Unes 800.000 persones residents a Barcelona són població activa i per tant estan exposades a condicions d'ocupació i de treball amb efectes potencials sobre la seva salut, en el context d'un mercat laboral que ha viscut transformacions importants els últims anys i que continuen amb un ritme de canvi extremadament ràpid. A més, la crisi econòmica que va començar el 2008 ha tingut un impacte extraordinari.

A Barcelona els indicadors de salut han tingut durant el 2015 una evolució positiva en relació a 2014, amb l'excepció de les malalties relacionades amb el treball notificades des dels Centres d'Atenció Primària (CAP) i les lesions mortals per accident de treball. En aquestes darreres cal tenir en compte que bona part de l'augment es deu a un accident aeri que va deixar múltiples víctimes.

Els problemes de salut més freqüents en el grup de lesions greus i mortals són les lesions per accident de treball *in itinere*, anant o tornant de la feina. Entre les malalties professionals que suposen que la persona treballadora estigui de baixa, les més habituals són les patologies músculo-esquelètiques. D'altra banda, si s'analitzen les malalties relacionades amb el treball que registra ASPB, els problemes de salut mental apareixen com el factor més notificat des dels CAP.

En conjunt, els resultats suposen dos punts d'alerta en relació a **les persones que treballen en ocupacions manuals**: 1) les lesions més severes per accident de treball són les traumàtiques en jornada laboral (a diferència dels altres grups analitzats en què les més freqüents són les *in itinere*), la qual cosa es podria relacionar amb una prevenció de riscos laborals insuficient, especialment dels riscos de seguretat.

2) l'augment dels problemes de salut mental relacionats amb el treball, la qual cosa es podria vincular amb un empitjorament de les condicions d'ocupació i dels riscos psicosocials.

Convé recollir també que les malalties professionals causades per agents biològics han augmentat en les dones i en les ocupacions no manuals (sent en aquest darrer grup les més freqüents).

Una visió general del món laboral

Barcelona ha continuat perdent població activa al llarg de 2015, de manera que han estat menys de 800.000 les persones que componen el mercat laboral. El descens ha estat superior en les persones de 25 a 54 anys i les de nacionalitat estrangera.

Les empreses dedicades al comerç i reparacions continuen sent les més nombroses a la ciutat. El 2015 ha augmentat el nombre d'empreses amb almenys un/a treballador/a, sobretot les d'hostaleria, activitats immobiliàries i les del sector de la informació i comunicacions.

L'ocupació i l'atur han seguit evolucions positives en el 2015, incrementant-se la primera i disminuint el segon, tot i que s'ha incrementat la proporció de persones aturades sense subsidi.

Quant a la qualitat de l'ocupació hi ha hagut un lleuger augment de les persones amb contractes temporals, tot i que ha disminuït lleugerament la nova contractació temporal, que continua sent, però, la forma més freqüent dels nous contractes, i entre aquests, els de menys d'un mes de durada, tot i que han disminuït respecte l'any anterior.

Han augmentat les desigualtats de gènere tant pel que fa a les condicions d'ocupació com a la qualitat d'aquesta:

- a) tot i el descens de la taxa d'atur en ambdós sexes, ha estat inferior en les dones, que han tingut una taxa d'atur superior als homes,
- b) l'augment de l'ocupació ha estat superior en els homes,
- c) el treball a temps parcial només ha disminuït en els homes, i
- d) tot i que no es disposa de dades anteriors a 2015 per analitzar l'evolució de les desigualtats de salari, cal tenir en compte que enguany el salari ha estat superior en els homes en tots els grups d'edat i tipus de jornada, sobretot en les persones més grans i les que treballen a temps complet.

L'atur ha tingut un comportament més negatiu en les persones més grans, en què ha augmentat la taxa i la proporció de persones en atur de llarga durada.

La salut laboral de Barcelona, un àrea de competència de l'ASPB

Dins de les línies de treball en salut laboral de l'ASPB, destaca la tasca de la Unitat de Salut Laboral (USL). La USL de l'ASPB s'encarrega de donar eines i suport per a la detecció de problemes de salut relacionats amb el treball a la ciutat, La Unitat intervé per a seguir els circuits de derivació i proposa actuacions preventives davant dels diferents casos que es presenten.

Durant el 2015, el sistema de vigilància de malalties relacionades amb el treball de l'ASPB va recollir 531 notificacions, un 14% més que l'any anterior, la majoria notificades des dels CAP. L'edat mitjana va ser de 43,8 anys, amb un 64% dels casos corresponents a dones. L'ocupació més freqüent va ser la de personal de serveis i comerç.

La patologia més notificada ha estat els trastorns de tipus ansiós-depressiu, destacant el seu augment en les ocupacions manuals, que ha crescut un 28% respecte el 2014 en les notificacions rebudes a l'ASPB. En relació a aquets problemes e salut, el factor de risc més freqüent ha estat la manca de suport dels superiors. El segon lloc ha correspost als problemes músculo-esquelètics, vinculats sobretot a les postures forçades i els moviments repetitius.

Darrer informe disponible:

<http://www.aspb.cat/wp-content/uploads/2017/01/Indicadors-salut-laboral-Barcelona-2015.pdf>

Sistema de vigilància de malalties relacionades amb el treball:

http://www.aspb.cat/wp-content/uploads/2017/04/Treball_CAP_94_Prevencio-de-malalties-relacionades-amb-el-treball.pdf